

FÖLDRAJZ

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI MINTAFELADATOK

A 2024. JANUÁR 1-TŐL BEVEZETÉSRE KERÜLŐ VIZSGAKÖVETELMÉNYEK SZERINT

Fontos tudnivalók

A feladatlap megoldásához a középiskolai atlasz nem használható.

Amennyiben szükséges, **használhat zsebszámológépet és vonalzót**, de a feladatlapban **tüntesse fel a megoldás menetét is!**

A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrésze pontot nem kaphat.

Mindig a feltett kérdéseknek megfelelően válaszoljon! Az elvártnál több válasz (pl. kettő helyett három példa megnevezése) nem jár többletponttal. A lehetséges helyes válaszok számánál több megadása azonban **pontlevonással jár**.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető maximális pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy **a szürke négyzetekbe semmit ne írjon!**

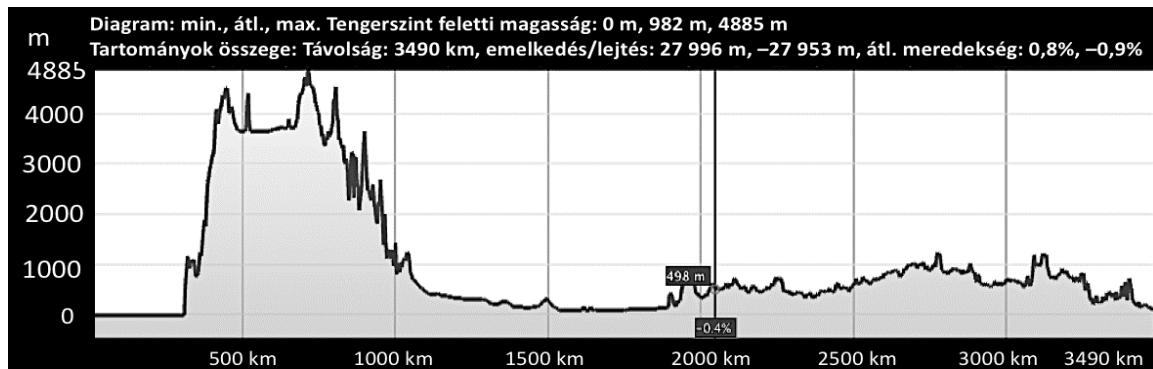
MINTAFELADATOK:

Időtartam: 240 perc

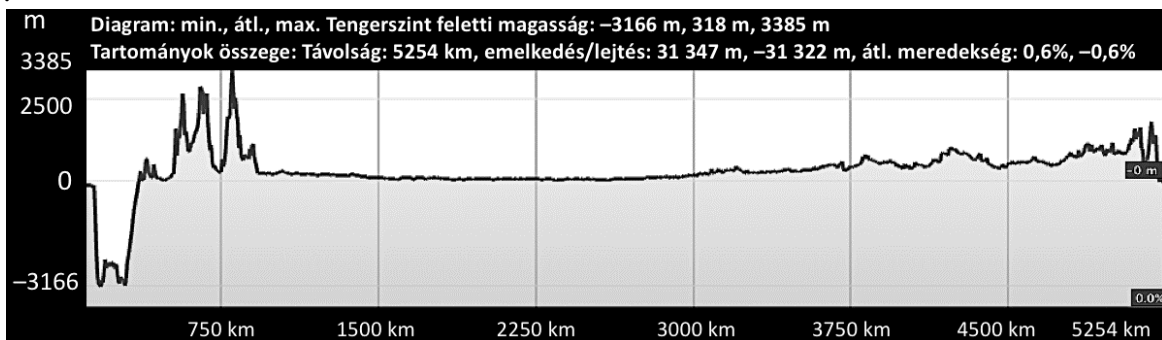
1. Három kutatócsoport utazott Dél-Amerikában, hogy megismerjék a magashegységek és az esőerdők világát.

a. A műholdképen berajzoltuk az egyik csoport expedíciójának útvonalát. Melyik keresztmetszet tartozik az általuk bejárt útvonalhoz? Karikázza be az egyetlen megfelelő betűjelet!

A.

B.

C.

(a keresztmetszetek forrása: saját szerkesztés a Google Earth alapján)

A. – B. – C.

1 pont	
---------------	--

b. Olvasson az előző feladatrész keresztmetszeteiről, és válaszoljon a kérdésekre!

1. Mekkora távolságot tettek meg az A. útvonalon utazók?

..... km

2. Mennyivel volt hosszabb a leghosszabb útvonal a legrövidebbnél?

..... kilométerrel

3. Melyik útvonalon volt a legnagyobb a magasságkülönbség?

..... útvonalon

4. A B. metszet mentén utazók útvonaltervezője 31 347 méteres emelkedést és 31 322 méteres süllyedést mutatott. Miért csalóka ez az érték?

.....

5. Melyik útvonalon utazók mozogtak a legnagyobb átlagos tengerszint feletti magasságban?

..... útvonalon

6. Melyik volt az átlagosan legmeredekebb útvonal?

..... útvonal

6 pont	
---------------	--

7 pont	
---------------	--

2. Oldja meg a bolygók mozgásával kapcsolatos feladatokat!

a. Készítsen magyarázó ábrát a bolygók 2. mozgástörvényéhez! Lásza el feliratokkal és jelmagyarázattal az ábrát! Az ábrát a bekeretezett részben készítse el!

2. mozgástörvény: a bolygók vezérsugara (a bolygót a csillaggal/Nappal összekötő szakasz) azonos idő alatt azonos területeket sűrol.

8 pont

b. Nevezze meg a bolygók mozgástörvényeit leíró tudóst!

1 pont

9 pont

3. A kontinensek fejlődéséről sok mindent elárul a szerkezetük és a felszínük. Oldja meg az ezzel kapcsolatos feladatokat!

a. Állítsa fejlődési sorrendbe (időrendbe) a mai nagyszerkezeti egységeket kialakító folyamatokat! Írja a folyamatok betűjelét a négyzetekbe! Kezdje a legkorábbi eseménnyel! (Nem tud minden folyamatot elhelyezni, így nem kerül minden négyzetbe betű.)

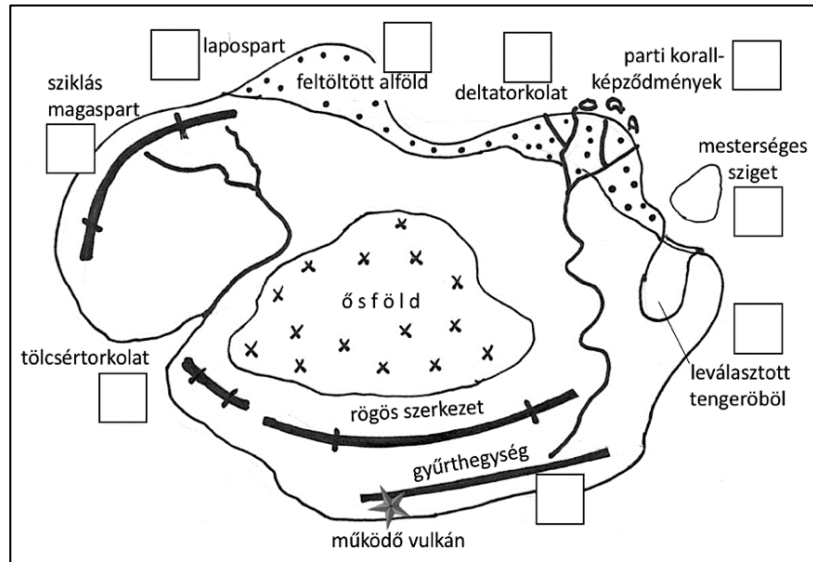
- A. gyűrthegegyégek kiemelkedése, B. alföldek feltöltődése, C. vulkáni működés,
- D. rögös szerkezetek kialakulása, E. ősföldek kialakulása, F. korallzátonyok kialakulása,
- G. földrengések

1 pont

b. Az ábra egy képzeletbeli kontinens szerkezeti felépítését mutatja. Írja az ábra megfelelő helyén lévő négyzetekbe a kontinensek területét csökkentő folyamatok betűjelét! (Nem tud minden betűjelet elhelyezni.)

- A. gyűrthegység keletkezése a kontinentális kérgű lemezszegélyen
- B. óceánparti abrázió
- C. tölcsértorkolat kialakulása
- D. a tengerpart süllyedése
- E. deltatorokolat fejlődése
- F. tengerből feltöltődése
- G. polderépítés
- H. a tenger előrenyomulása
- I. partmenti korallszigetek képződése
- J. mesterségsziget-építés

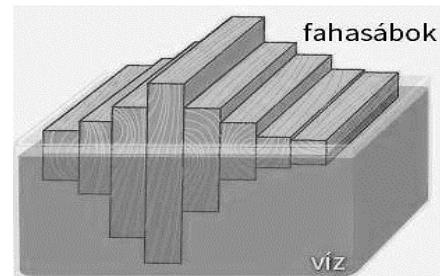

(az ábra forrása: saját szerkesztés)

4 pont

c. Földrajzórán modelleztek a tanulók. Mely folyamatot tanulmányozták az ábrán látható, vízbe merülő fahasábokkal? Írja a fogalom nevét a vonalra!

.....

(az ábra forrása: <https://www.nkp.hu>)

A tanár a tanulók által tapasztaltak megértését állítások igazságtartalmának megítélésével ellenőrizte. Válassza ki az állítások közül az egyetlen igazat! Karikázza be a betűjelét!

- A. A hegységek területén vastagabb a földkéreg, mint az alföldekén, amit a magasabb fahasábok jelképeznek.
- B. Ha a legnagyobb fahasábot kisebbre cseréljük, lényegében ugyanazt tapasztaljuk, mint amikor a külső erők hatására lepusztuló hegység területén a földkéreg vastagsága csökken, ezért a hegység kiemelkedik a földköpenyből.
- C. Ha sót keverünk a vízbe, akkor a fahasábok terhelés nélkül is mélyebbre süllyednek.

2 pont

7 pont

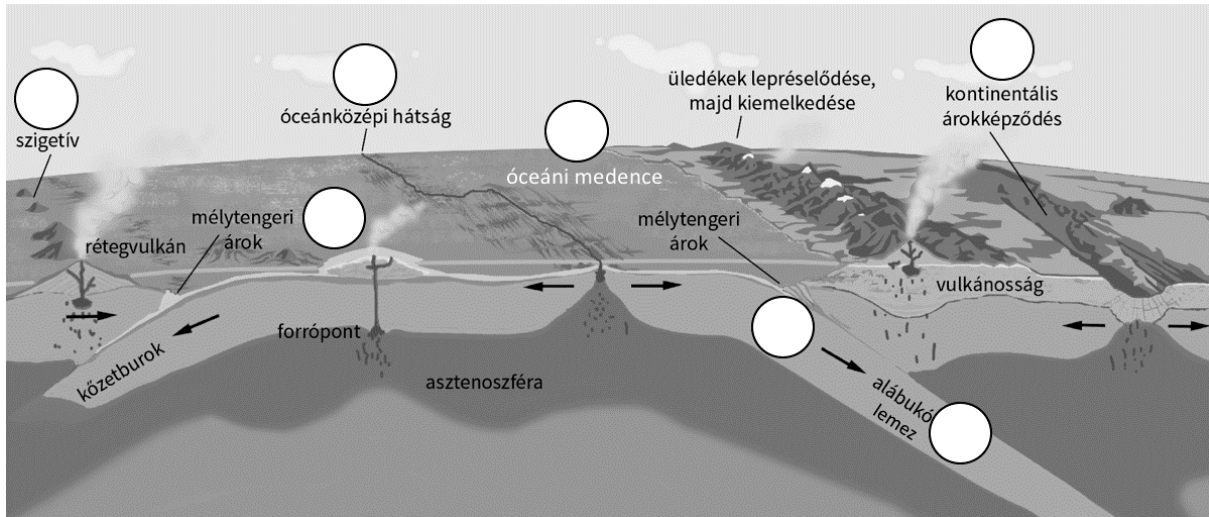
4. Kapcsolja a kőzeteket a képződési környezetükhöz! Írja a felsorolt kőzetek betűjelét az ábra megfelelő karikájába! (Egy betűjelet több helyre is beírhat, de nem kerül minden karikába betű.)

A. andezit

B. gránit

C. mészkő

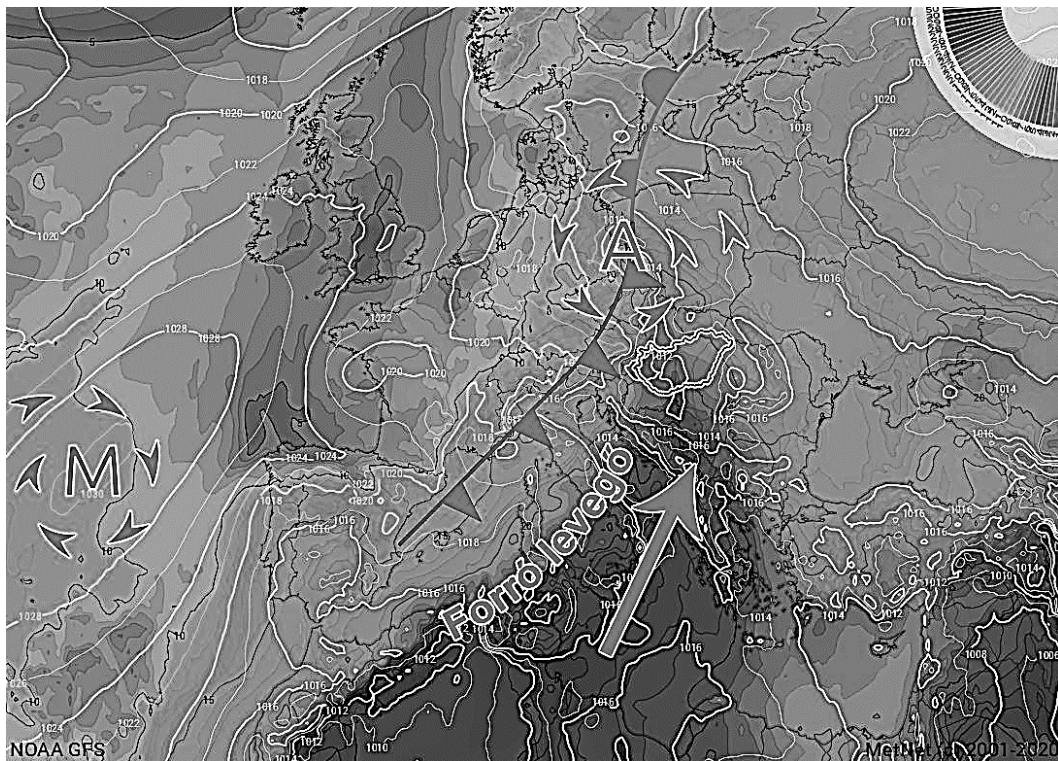
D. bazalt

(az ábra forrása: https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_9/img/2.fejezet/2_5_kozetlemezek_mozgasai.png?max_width=2048)

6 pont

5. Az időjárási térkép Európa középső és déli részének időjárását mutatja egy nyári napon. A térképen a szürke szín árnyalatai a hőmérséklet alapján vannak feltüntetve, a rajta látható fehér vonalak izobárok.

(a térkép forrása: <https://www.metnet.hu/hirek/>)

a. Válaszoljon a kérdésekre a tematikus térkép alapján!

Mely örvénylő légköri képződmény határozza meg az időjárást?

Közép-Európában:

Az Atlanti-óceán térségében:

Mely képződményt jelöli a térképen szereplő fogazott vonal?

.....

Milyen időjárási változás várható hazánkban ezen a napon?

.....

.....

Európa mely részén mérhetnek rekord meleget ezen a napon?

.....

5 pont	
---------------	--

b. Tegyük fel, hogy tündöklő és éles tájfotókat szeretne készíteni Magyarországon. Mikor érdemes fényképeznie? Húzza alá az egyetlen helyes választ!

a térképen fogazott vonallal jelölt képződmény okozta időjárás-változás
előtt – közben – után

Milyen égképet láthatna a térképen ábrázolt időpontban Ausztriában? Karikázza be az egyetlen megfelelő kép betűjelét!

A.

B.

C.

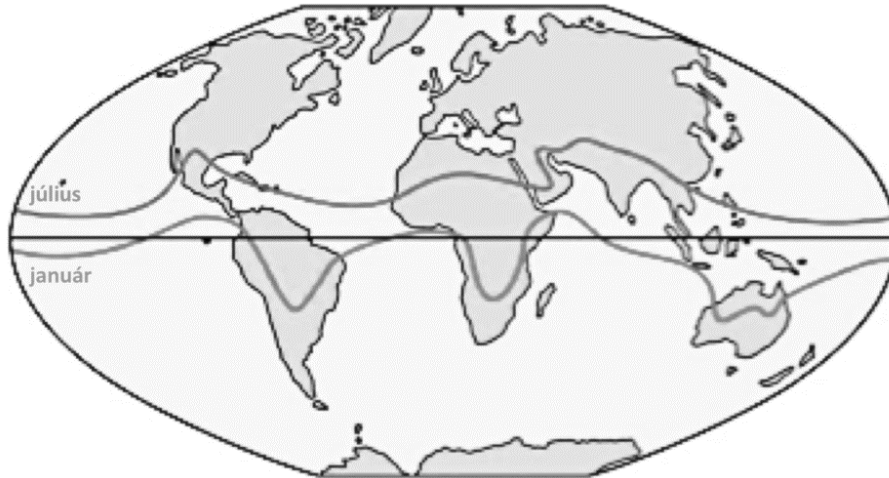
(a képek forrása: <https://www.idokep.hu>)

2 pont	
---------------	--

7 pont	
---------------	--

6. Oldja meg a monszunhoz kapcsolódó feladatokat!

A térképvázlat a hőmérsékleti (termikus) egyenlítő helyzetét mutatja az északi félgömb nyarán és telén.

(a térképvázlat forrása: <http://www2.sci.u-szeged.hu/eghajlattan/h-legkor-alt-cirk-b.pdf>)

1. Rajzolja nyíllal a térképvázlatba azt a szelet, amelynek módosulása következtében alakul ki a monszun **nyáron** a forró övezeti szárazföldeken!
2. Rajzolja be a **nyári monszunszél** irányát jelölő nyilat a térképvázlatba!
3. Nevezze meg a térképvázlatban mindkét szelet a betűjelek segítségével!

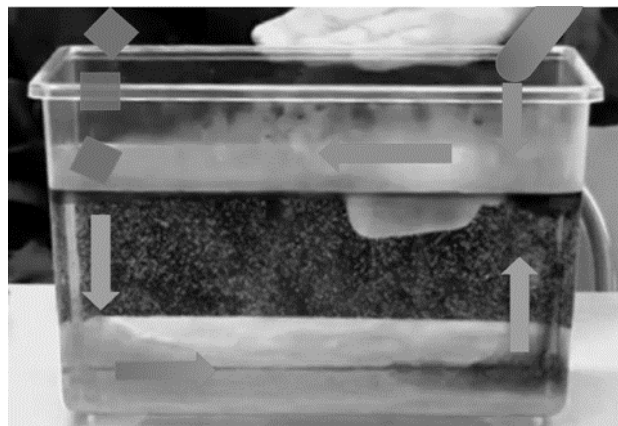
A – DNy-i monszun B – DK-i monszun C – ÉK-i monszun D – ÉNy-i monszun
E – ÉK-i passzát F – DK-i passzát

4. Szírozza be a térképvázlaton azokat a területeket, amelyek **nyáron** a monszun hatása alatt állnak!

5 pont

7. A tanulók megfigyelést végeztek a földrajzórán, amiről azt mondta a tanár, hogy egy léggöri és egy vízburokban zajló folyamatot is modellez. (A feladatban szereplő kép a feladatlaphoz tartozó mellékletben érhető el színes formátumban.)

Az üvegcád egyik végén pirosra festett forró vizet öntöttek a vízbe, a másik végén pedig kékre színezett jégkockákat tettek bele.

(a kép forrása: saját felvétel)

1. Írja le röviden a kép alapján, hogy mi történt a fentiek után!

.....
.....
.....

2. Mely folyamatokat modellezték a tanulók? Nevezze meg!

– a légkörben lejátszódó folyamat:

– a vízburokban lejátszódó folyamat:

3. Mi mit helyettesített a modellezés során a valóságból?

– A légkörben lejátszódó folyamat modellezése esetén az üvegcsőben lévő víz a légkört helyettesítette, a piros forró víz pedig

.....

– A vízburokban lejátszódó folyamat modellezése esetén az üvegcsőben lévő víz a világtengert helyettesítette, a kék jégkockák pedig

.....

4. A valóságban hol zajlanak a megfigyelt jelenségek? Egészítse ki a mondatokat!

– A piros forró víznél megfigyelt jelenség a(z) (nevezetes szélességi körnél) zajlik.

– A kék jégkockáknál megfigyelt jelenség a(z) (nevezetes szélességi köröknél) zajlik.

9 pont	
---------------	--

8. Oldja meg a földrajzi övezetességgel kapcsolatos feladatokat!

a. Ismerje fel a földrajzi övezetességgel kapcsolatos fogalmakat a rövid leírások alapján!

A. Az összefüggő erdőterületek határvonala. –

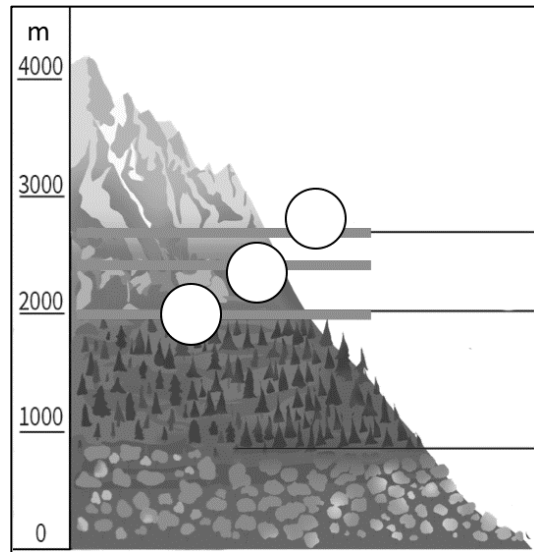
B. Az a határvonal, amelyen túl egész évben megmarad a hó. –

C. Az a határvonal, amelyen túl már magányos fák sem fordulnak elő. –

3 pont	
---------------	--

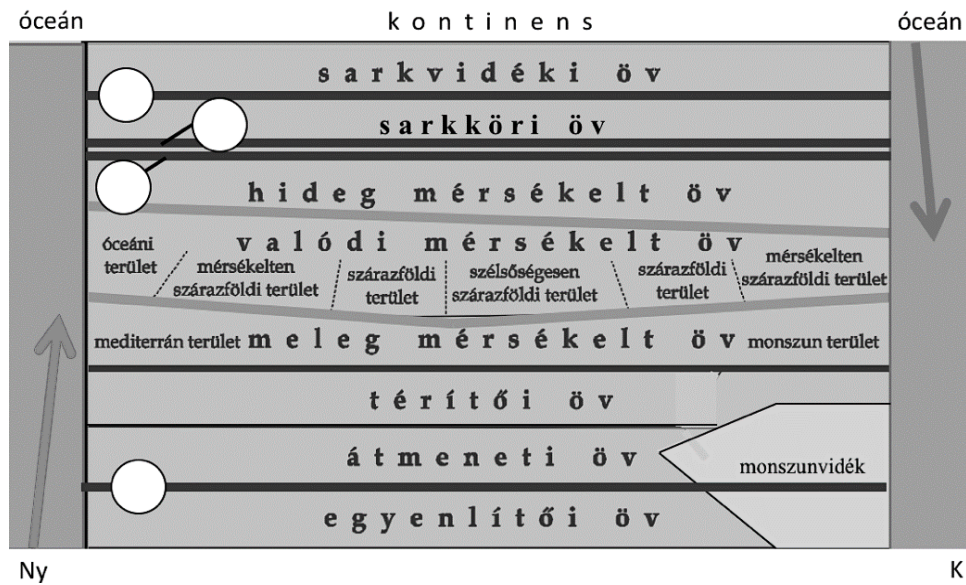
b. Válassza ki az a. feladtrészben szereplő leírásokhoz kapcsolódó határvonalakat az ábrákon!

1. Válassza ki az Alpokról készült ábrán azt a vonalat, amelyik a B. fogalmat jelöli! Írja a fogalom betűjelét a megfelelő karikába!

(az alapábra forrása: <https://nkp.hu>)

2. Válassza ki az ábrán azt a vonalat, amelyik a C. fogalmat jelöli! Írja a fogalom betűjelét a megfelelő karikába!

(az ábra forrása: saját szerkesztés)

2 pont	
---------------	--

c. Milyen következményei vannak, lehetnek az elmúlt évtizedek globális éghajlatváltozásának a földrajzi övezetesség rendszerében? Válassza ki a lehetséges változásokat a felsorolásból! Húzza át a betűjelét annak az állításnak, amelyik jelenlegi ismereteink alapján nem következhet be az éghajlatváltozás miatt!

- A Eltolódik a földrajzi övezetek és övek határa a légköri és a vízköri rendszer módosulása következtében.
- B A tartósan jéggel borított területek kiterjedése zsugorodni fog mindkét félgömbön a légkör átlaghőmérsékletének növekedése következtében.
- C A mérsékelt övezetben egyre gyakoribbak lesznek a viharos szelek a futóáramlások erősödése következtében.
- D Alapvetően megváltozik a mérsékelt övezeti talajok termőképessége a csapadékmennyiség lényeges csökkenése miatt.
- E Összeomlik az óceáni vízköri rendszer, így leállnak a tengerparti térségek pozitív és negatív hőmérsékleti anomáliáit okozó tengeráramlások.
- F A monszonéghajlatok a mainál jóval nagyobb területekre fognak kiterjedni a csapadék mennyiségének és intenzitásának növekedése következtében.

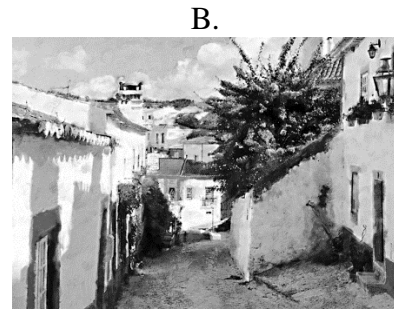
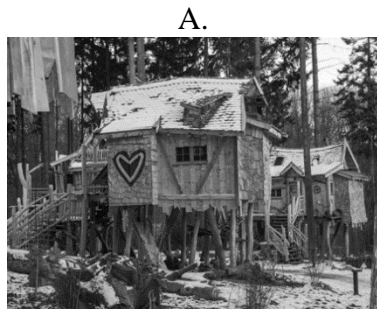
2 pont

d. Hogyan igazodik az építkezés a környezeti feltételekhez?

1. Párosítsa az öveget azokkal az építőanyagokkal, amelyek kifejezetten jellemzőek ott! Írja a betűjeleket az anyagok előtti négyzetekbe! (Egy építőanyaghoz több betű is kerülhet, de nem tud mindegyikhez betűjelet írni.)

	☐	☐	vályog, tégl
A. egyenlítői öv	☐	☐	jég-/hótégla
B. hideg mérsékelt öv			
C. valódi mérsékelt öv			
D. meleg mérsékelt öv	☐	☐	lomb, nád, szalma
	☐	☐	fa

2. Párosítsa az építkezési módokat ábrázoló képeket a földrajzi övekkel, területtel! Írja a képek betűjelét a megfelelő öv/terület utáni vonalra! (Nem tud minden helyre betűt írni. Egy helyre csak egy betű kerülhet, és nem tud minden betűt felhasználni.)

(a képek forrásai: <https://bit.ly/3xffT9o>; <https://bit.ly/37luYfj>; <https://bit.ly/3f6D3IG>; <https://bit.ly/3747smG>; <http://image.turizmusonline.hu/original/158183.jpg>)

mediterrán terület –

sarkvidéki öv –

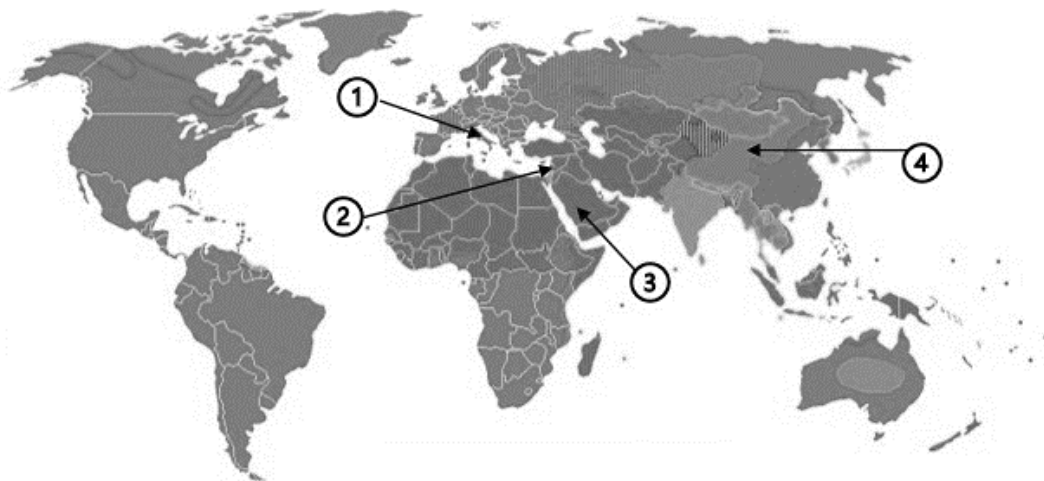
sarkkörü öv –

átmeneti öv –

8 pont	
---------------	--

15 pont	
----------------	--

9. Az alábbi térkép a világvallások földrajzi elterjedését mutatja. Oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat! (A feladatban szereplő térkép a feladatlaphoz tartozó mellékletben érhető el színes formátumban.)

(az alaptérkép forrása: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a6/Religion_distribution.png)

1. Melyik világvallást jelöli zöld színnel a térkép? Nevezze meg!

2. Melyik világvallás hívei vannak többségben a Hindusztáni-félszigeten? Nevezze meg!

.....

3. Nevezze meg, hogy mit jelölnek az egyes számok a térképen!

- ① (főváros, egyházi központ)
② (város, a zsidó vallás központja)
③ (város, vallási központ)
④ (világvallás)

4. A még ma is elzárkózva, törzsi berendezkedésben élő népcsoportok a világvallásoktól eltérő, saját hitvilágot követnek. Mi ezeknek a vallásoknak az összefoglaló elnevezése? Nevezze meg!

.....

7 pont	
---------------	--

10. Oldja meg a népesség- és településföldrajzzal kapcsolatos feladatokat!

a. Hasonlítsa össze az adatokat! Írja a feladat sorszama elé a megfelelő betűt az alábbiak szerint!

- A) ha $a > b$
B) ha $a < b$
C) ha a) és b) megegyezik vagy közelítően egyenlő nagyságú

- 1. a) Budapest népességszáma 1990-ben
b) Budapest népességszáma 2020-ban
..... 2. a) Az aprófalvak száma Jász-Nagykun-Szolnok megyében
b) Az aprófalvak száma Baranya megyében
..... 3. a) A megyei jogú városok száma Magyarországon 2020-ban
b) A megyeszékhelyek száma Magyarországon 2020-ban
..... 4. a) A megyei jogú városok száma Magyarországon 2020-ban
b) Budapest kerületeinek száma 2020-ban

4 pont	
---------------	--

b. Párosítsa az alábbi meghatározásokat a megadott fogalmakkal! Írja a megfelelő fogalmakat a meghatározások utáni pontozott vonalra! (Nem tud minden fogalmat elhelyezni.)

urbanizáció csillagváros alvótelepülés szuburbanizáció bolygóváros

1. Túlnyomórészt lakófunkcióval rendelkező település, amelynek lakói más településekre ingáznak munkavállalás céljából.

.....

2. Nagyváros közelében kialakított, azt tehermentesítő település, amely bizonyos szerepköröket átvesz a nagyvárostól.

.....

3. A városfejlődés folyamata, amely magába foglalja a városodást és a városiasodást.

.....

3 pont	
---------------	--

7 pont	
---------------	--

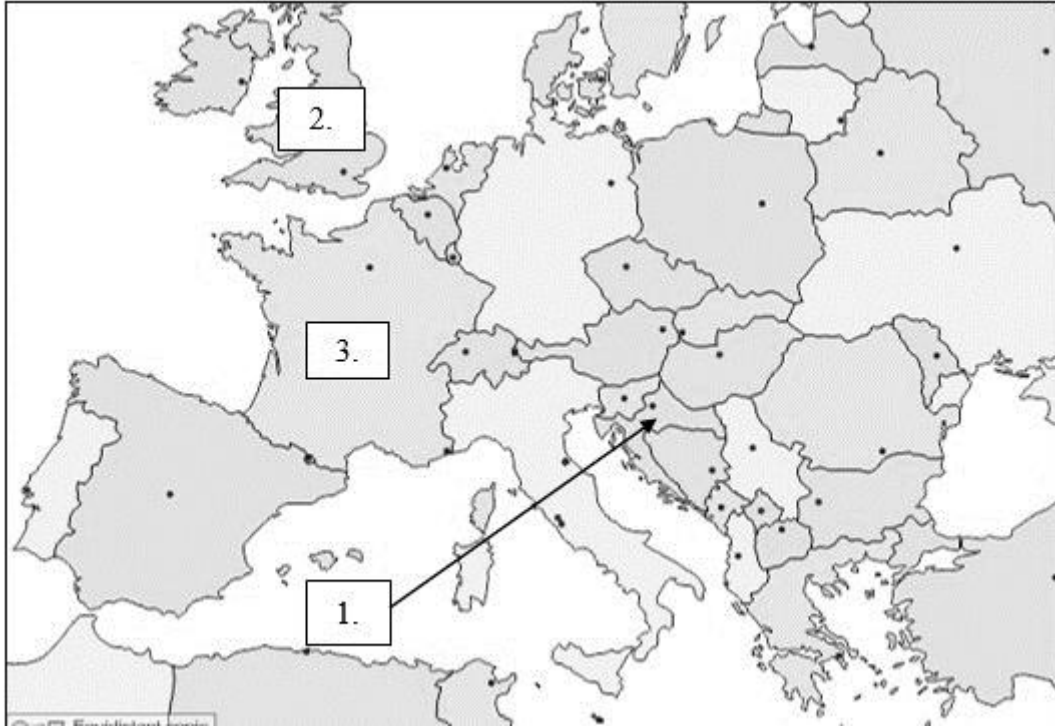
11. A külföldi utazások tervezéséhez sok mindent kell átgondolnunk, például a különböző valuták beszerzését is. A következő feladatok három külföldi utazáshoz kapcsolódnak. Oldja meg ezeket a táblázat és a térképvázlat segítségével! A táblázatban szereplő átváltási árfolyamok magyar forintban (HUF) vannak kifejezve.

Valuták átváltási árfolyamai 2021 júniusában

Dátum	euró (EUR)	angol font (GBP)	horvát kuna (HRK)
2021.06.01.	347,32	402,88	46,26
2021.06.02.	346,38	401,97	46,15
2021.06.03.	346,43	403,02	46,17
2021.06.04.	347,35	405,13	46,29
2021.06.07.	345,64	401,94	46,08
2021.06.08.	347,37	403,46	46,34
2021.06.09.	347,05	403,92	46,28
2021.06.10.	346,30	401,00	46,19
2021.06.11.	346,08	402,68	46,19
2021.06.14.	350,14	407,18	46,75
2021.06.15.	351,26	407,93	46,91
2021.06.16.	351,14	408,31	46,93
2021.06.17.	353,79	413,87	47,19
2021.06.18.	355,38	414,05	47,39
2021.06.21.	354,72	412,82	47,29
2021.06.22.	353,85	412,48	47,18

2021.06.23.	349,28	408,90	46,58
2021.06.24.	349,51	409,42	46,61
2021.06.25.	351,33	409,22	46,85
2021.06.28.	351,10	409,44	46,83
2021.06.29.	351,13	408,22	46,86
2021.06.30.	351,90	409,57	46,99

(az adatok forrása: MNB)

(az alaptérkép forrása: <https://d-maps.com/m/europa/europemax/europemax36.gif>)

a. Határozza meg a valuta fogalmát!

.....

1 pont	
---------------	--

b. Ha a 3. számmal jelölt országba utazunk, a táblázatban szereplő valuták közül melyiket kell választanunk? Nevezze meg!

.....

1 pont	
---------------	--

c. Júliusban az 1. számmal jelölt országba utaztunk és még előtte igyekeztünk a legolcsóbban váltani a helyi valutát. Nevezze meg, hogy melyik napon váltottunk pénzt!

.....

1 pont	
---------------	--

d. A 2. számmal jelölt országba augusztusban utaztunk, ezért még 2021. június 10-én 200 egységnyi vásároltunk a helyi valutából. Hány forint veszteségünk keletkezett volna, ha ugyanezt a mennyiséget a hónap legdrágább átváltási árfolyamán váltottuk volna?

Számításait itt végezze!

A keletkező veszteség:

4 pont	
---------------	--

7 pont	
---------------	--

12. Az alábbi feladatok az országok hitelfelvételével, eladósodásával, illetve az államháztartás hiányával kapcsolatosak. Oldja meg ezeket!

a. Alkosson logikai sorokat az alábbi állításokból! Írja az egyes állításokhoz kapcsolódó betűjeleket a megfelelő logikai sorrend alapján az egymás alatti négyzetekbe! Vannak olyan állítások, amelyeket mindkét ország kapcsán fel kell használnia.

- A. Az ország visszafizeti a hitelt.
- B. Az ország hitelt vesz fel.
- C. A felvett hitelt az ország presztízsbetűhűzásokra, fegyverkezésre költi.
- D. Az ország a gazdasági fejlődés élénkítését célzó beruházásokra használja fel a hitelt.
- E. Adósság keletkezik.
- F. Az ország könnyebben és olcsóbban kap újabb hitelt.
- G. A gazdasági fejlődés hatására lehetővé válik a hitel visszafizetése.
- H. A gazdasági fejlődés elmaradása miatt az ország újbóli hitelfelvételre kényszerül.
- I. Az ország eladósodik.
- J. Az ország újabb hiteleket már nem vagy csak nagyon drágán tud felvenni.

A hitelt sikeresen felhasználó ország

idő
↓

Súlyosan eladósodott ország

2 pont	
---------------	--

b. A felvett hiteleket az országok gyakorta az államháztartás hiányának csökkentésére szánják. Válaszolja meg az ezzel kapcsolatos kérdéseket!

1. Mely tényezők vezethetnek államháztartási (kötségvetési) hiányhoz egy országban? Nevezzen meg három tényezőt!

-
-
-

2. Mi a neve annak az állapotnak, amikor az állam bevételei meghaladják a kiadások összegét?

.....

3. Mit jelent, ha egy ország gazdaságának romlik a cserearánya?

.....
.....

5 pont	
---------------	--

7 pont	
---------------	--

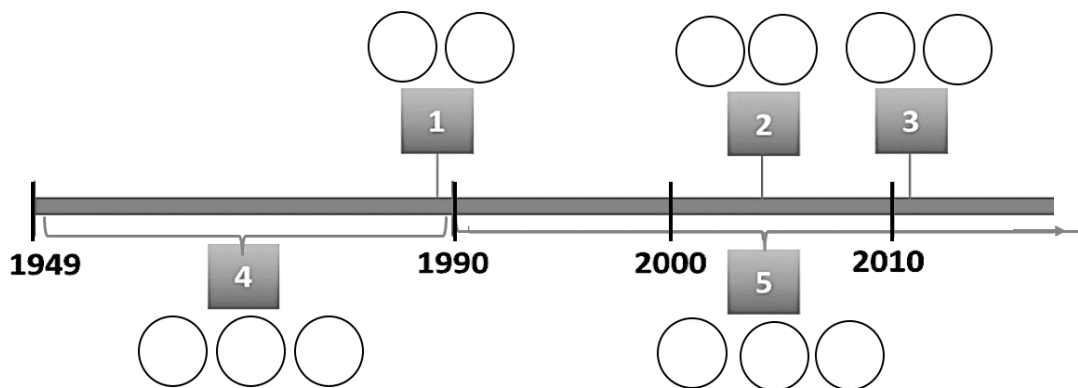
13. Oldja meg a hazánk gazdaságával kapcsolatos feladatokat!

a. Az alábbi táblázat a magyarországi gazdaság természeti és társadalmi erőforrásait rendszerezi. Egészítse ki a táblázatot úgy, hogy az bemutassa az egyes adottságok következményeit! Írja a hiányzó jellemzőket vagy következményeket a vonalakra!

Erősségek		Lehetőségek
A. Az ország Európa közepén fekszik	→
B. Nagyon gazdag felszín alatti vízkészlet	→
C. +	→	Változatos és magas színvonalú mezőgazdasági termékek
D. Szakképzett munkaerő	→
Gyengeségek		Problémák, nehézségek
E. Kevés nem megújuló energiahordozó és egyéb ásványkincs	→
F.	→	Jelentős teher nehezedik az egészségügyi és a szociális ellátásra
G. Szomszédos országokból érkező folyók	→

8 pont

b. Helyezze el az idővonalon a magyarországi gazdaság változásával kapcsolatos jellemzőket, eseményeket! Írja a felsorolt jellemzők, események betűjelét az időpontokat, időszakokat jelölő számokhoz a karikákba! (Nem minden karikába kerül betű.)

(az ábra forrása: saját szerkesztés)

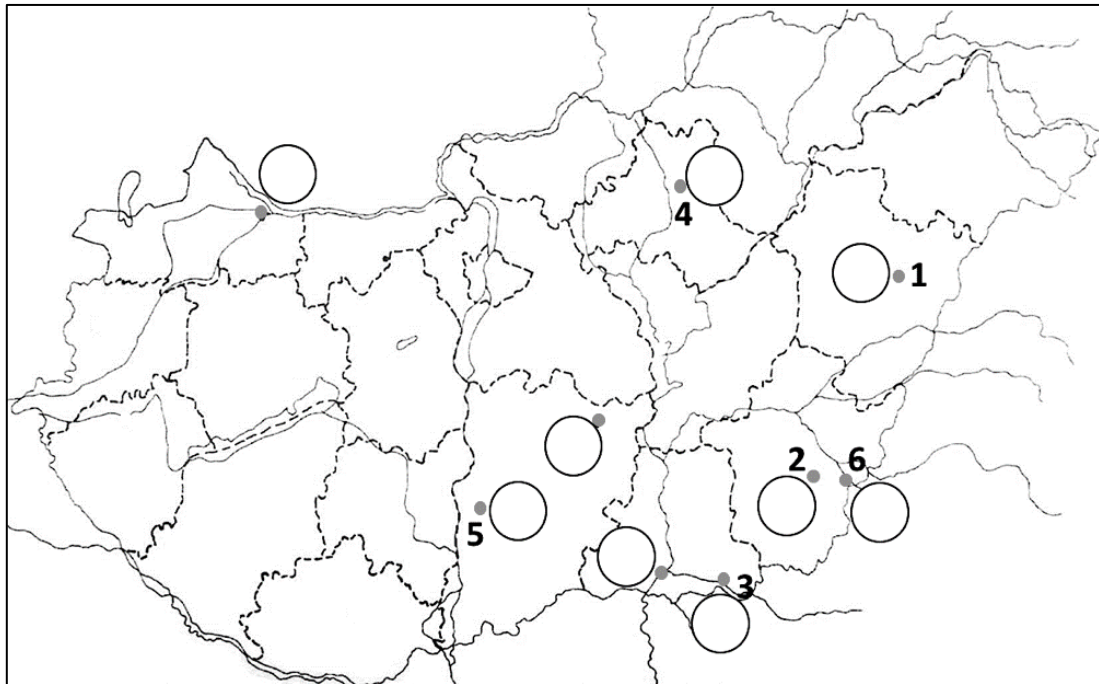
- A. rendszerváltoztatás
- B. a termékek árát alapvetően a kereslet és a kínálat viszonya határozza meg
- C. tervutasításos gazdaság
- D. a termelés jellemzően szocialista nagyvállalatokban folyik
- E. a gazdaság meghatározó szereplői a transznacionális vállalatok
- F. csatlakozás az Európai Unióhoz
- G. hivatalosan nincs munkanélküliség
- H. piacgazdaság

8 pont	
---------------	--

16 pont	
----------------	--

14. Oldja meg a hungarikumok földrajzi alapjaihoz kapcsolódó feladatokat!

a. Nevezze meg a térképvázlatban számokkal jelölt településeket!

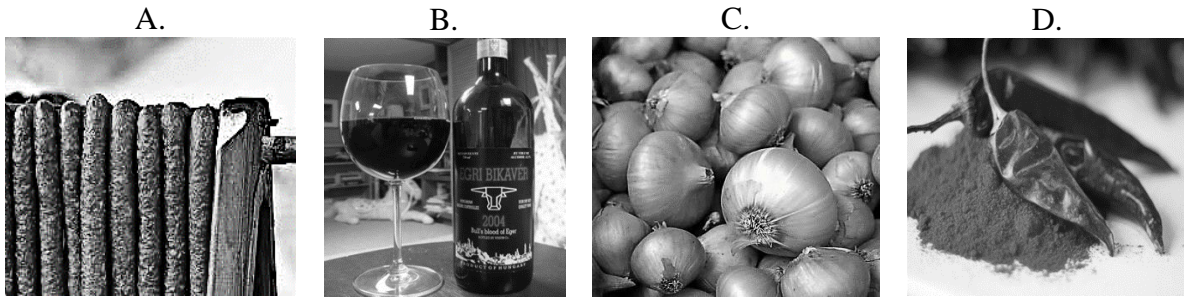

(a térképvázlat forrása: saját szerkesztés)

1.	2.
3.	4.
5.	6.

6 pont	
---------------	--

b. Kapcsolja a fenti térképvázlaton lévő városokhoz a képeken látható hungarikumokat! Írja a képek betűjelét a térképvázlat megfelelő karikájába! (Vannak olyan termékek, amelyek több helyhez is kapcsolhatók. Nem tud minden karikába betűt írni.)

(a képek forrásai: <https://bit.ly/3lkNSLx>; <https://bit.ly/3BNZYCu>; <https://bit.ly/373RIWZ>; <https://bit.ly/376bfOp>)

7 pont	
---------------	--

13 pont	
----------------	--

15. Oldja meg a hazánkkal kapcsolatos feladatokat!

a. Keressen kapcsolatot a fogalompárok között! Nevezzen meg egy közös földrajzi vonást, ami alapján összekapcsolhatók, egymáshoz hasonlíthatók a megadott földrajzi helyek!

A. Nyírség – Kiskunság:

.....

B. Visegrádi-hegység – Börzsöny:

.....

C. Hollókő – Aggteleki- és Szlovák-karsztvidék:

.....

D. Szelidi-tó – szegedi Fehér-tó:

.....

E. Zalakaros – Bük:

.....

5 pont	
---------------	--

b. A fenti fogalompárokban szereplő helyeket bejelöltük az alábbi térképvázlatban. Írja a térképvázlati számukat a nevük mellé! (Nem tud minden számot elhelyezni.)

Nyírség –

Bük –

Kiskunság –

Börzsöny –

Hollókő –

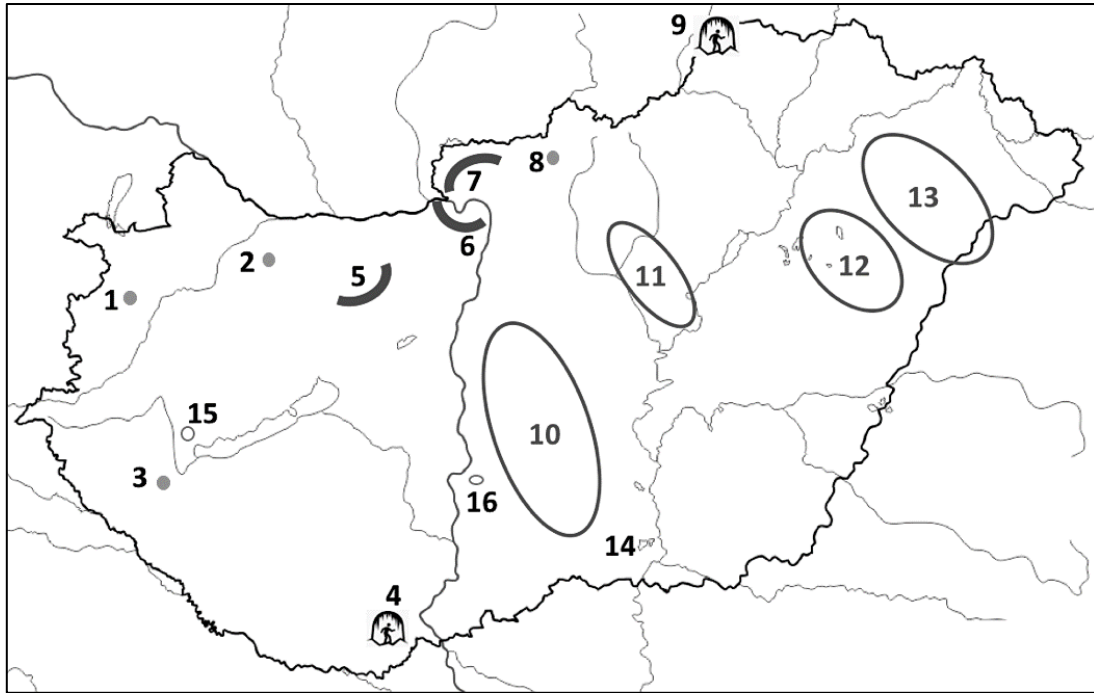
Visegrádi-hegység –

Szelidi-tó –

Zalakaros –

szegedi Fehér-tó –

Aggteleki- és Szlovák-karsztvidék –

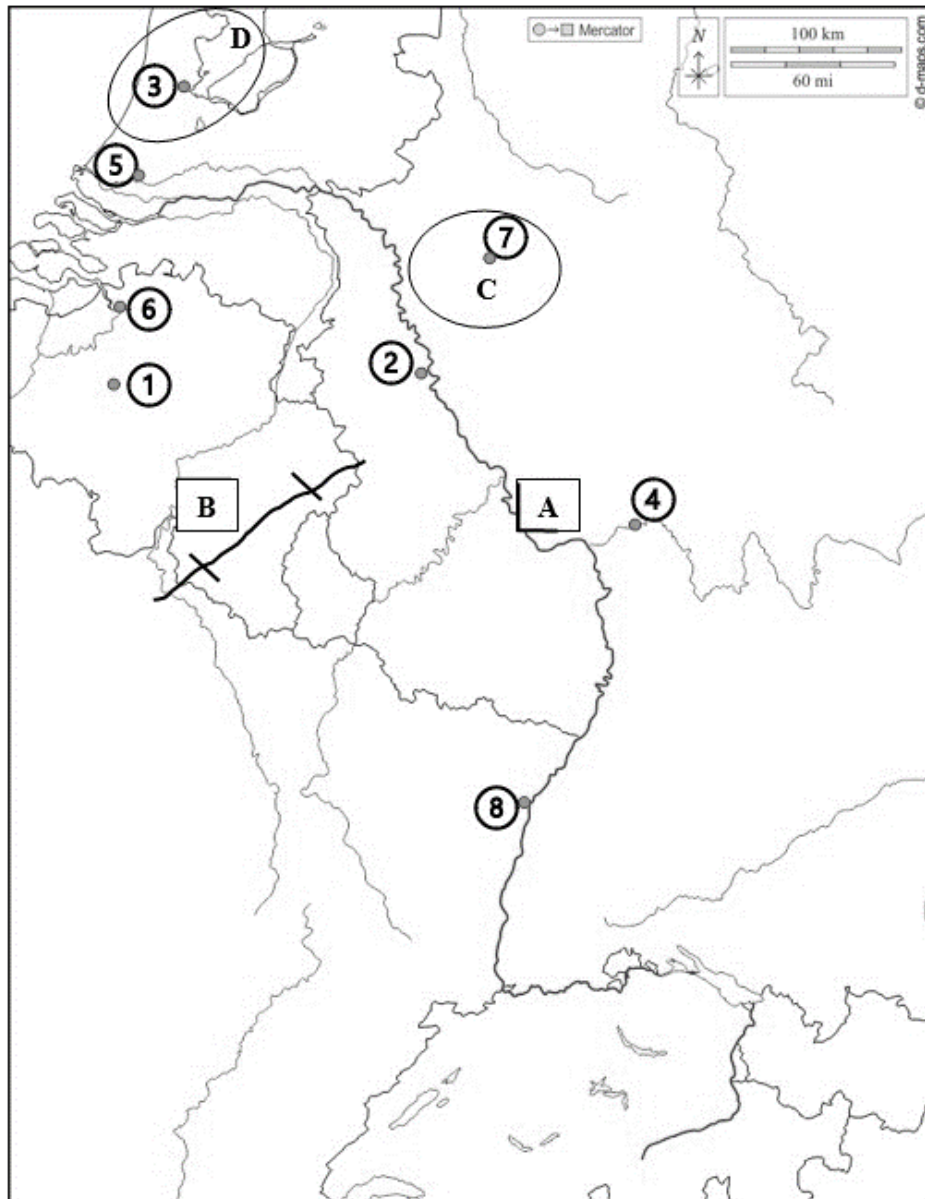

(az alaptérkép forrása: <https://d-maps.com>)

10 pont	
----------------	--

15 pont	
----------------	--

16. Európa nagy folyói egyedi arculatú vidékeket alakítottak ki, és országhatárokon átívelve kötnek össze különböző természeti adottságú tájakat, nemzeteket és gazdasági tevékenységeket. Oldja meg az Európa egyik legjelentősebb folyójához kapcsolódó feladatokat!

(az alaptérkép forrása: <https://d-maps.com/m/europa/rhenanie/rhenanie08.gif>)

a. Tanulmányozza a fenti térképvázlatot és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

1. Nevezze meg a térképvázlaton betűkkel jelölt topográfiai fogalmakat!

A. (folyó) B. (táj)

C. (iparvidék) D. (táj)

2. Nevezze meg, hogy melyik hegységrendszer tagja a „B”-vel jelölt hegység!

.....

3. Nevezze meg, hogy melyik földtörténeti időben keletkezett a „B”-vel jelölt hegység!

.....

4. Nevezze meg, hogy melyik ország helyezkedik el a „B”-vel jelölt hegység délkeleti előterében!

.....

7 pont	
---------------	--

b. Nevezze meg a térképábrában számokkal jelölt városokat!

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.

8 pont	
---------------	--

15 pont	
----------------	--

17. Az alábbiakban a Németországban található Észak-Rajna-Vesztfália tartomány gazdasági és foglalkoztatási szerkezetével kapcsolatos táblázatokat talál. Válaszolja meg az ezekhez kapcsolódó kérdéseket!

Hozzájárulás GDP-hez piaci árakon %-ban				
	1970	1980	1990	1993
Primer	2,2	1,5	1,1	0,8
Szekunder	61,9	53,8	48,9	43,7
Tercier	35,9	44,7	50,0	55,5

Forrás: E.Gläber-M.Schmid-C-P. Woitschütze: Nordrhein-Westfalen, Justus Perthes Verlag, Gotha 1997. p164.

Keresők megoszlása gazdasági szektoronként %-ban				
	1961	1970	1987	1994
Primer	6,5	3,5	2,0	1,8
Szekunder	63,1	53,8	43,5	35,7
Tercier	30,4	42,7	54,5	62,5

Forrás: E.Gläber-M.Schmid-C-P. Woitschütze: Nordrhein-Westfalen, Justus Perthes Verlag, Gotha 1997. p163.

(a táblázatok forrása: <http://real.mtak.hu/3731/1/1078971.pdf>)

1. Mi a neve az Észak-Rajna-Vesztfáliában lezajlott gazdasági folyamatnak, amely a GDP gazdasági szektorok közötti megoszlásának módosulását eredményezte?

.....

2. Mi a neve az Észak-Rajna-Vesztfáliában lezajlott munkaerő-piaci változásnak, amely az aktív keresők gazdasági szektoronkénti megoszlásában jelentkezett?

.....

3. Milyen következtetések vonhatók le az adatsorból Észak-Rajna-Vesztfália gazdaságával kapcsolatban? Írjon „I” betűt az igaz állítások elé, „H” betűt a hamis állítások elé, „N” betűt pedig azon állítások elé, amelyekről nem dönthető el a táblázatban szereplő adatok alapján, hogy igazak vagy hamisak!

..... Észak-Rajna-Vesztfália tartományban a GDP értéke folyamatosan növekedett a vizsgált időszakban.

..... Észak-Rajna-Vesztfáliában a szekunder szektorban fokozatosan egyre többen dolgoztak a vizsgált időszakban.

..... A tartományban a mezőgazdaság és a bányászat hozzájárulása a GDP-hez nagyjából a harmadára esett vissza 1970 és 1993 között.

..... A tartomány szolgáltatásokban dolgozó aktív keresőinek aránya a vizsgált időszakban a kiindulási érték több mint duplájára nőtt.

6 pont	
--------	--

18. Oldja meg az egykori Jugoszláviával kapcsolatos feladatokat a tematikus térkép és ismeretei alapján! (A feladatban szereplő térkép a feladatlaphoz tartozó mellékletben érhető el színes formátumban.)

(a térkép forrása: https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_10/img/4%20fej/9_2_Balkan_vallasok.png?max_width=2048)

1. Az egykori Jugoszláviához tartozó államok közül melyikben él jelentős számú magyar kisebbség? Nevezzen meg két ilyen országot!

–

–

2. Az egykori Jugoszláviát alkotó államok közül melyikben él jelentős számú iszlám vallású népesség? Nevezzen meg két ilyen országot!

–

–

3. Melyek az egykori Jugoszlávia döntően katolikus vallású utódállamai?

.....

4. Melyek az egykori Jugoszlávia azon utódállamai, ahol jelentős számú ortodox vallású népesség él? Nevezzen meg két ilyen országot!

–

–

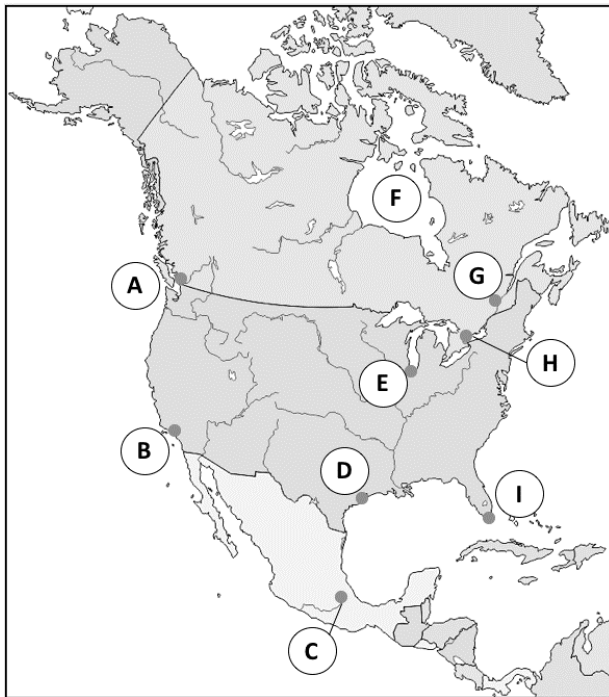
5. Mi volt a meghatározó oka az 1990-es években kibontakozó délszláv háborúknak a vallási különbségek mellett?

.....

9 pont	
---------------	--

19. Oldja meg az Észak- és Közép-Amerika földrajzához kapcsolódó feladatokat!

a. Nevezze meg a térkép-vázlatban betűkkel jelölt topográfiai fogalmakat! Írja a nevüket a betűjelük után!

(az alaptérkép forrása: <http://d-maps.com>)

- A.
- B.
- C.
- D.
- E.
- F.
- G.
- H.
- I.

9 pont	
---------------	--

b. Az előző feladatrészben szereplő települések három országhoz tartoznak. Melyik gazdasági integráció fűzi össze ezt a három országot?

.....

A gazdasági integrációk mely típusába sorolható ez az együttműködés?

.....

2 pont	
---------------	--

11 pont	
----------------	--

20. A banánköztársaságok és az adóparadicsomok sajátos szerepkört töltenek be a világgazdaságban.

a. Oldja meg a banánköztársaságokra vonatkozó feladatokat!

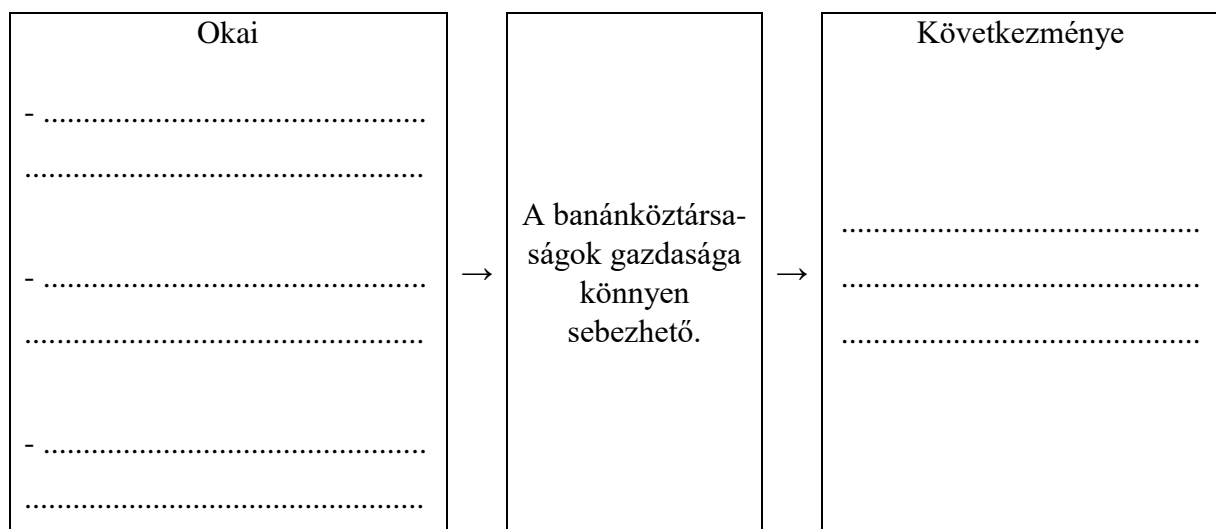
(a térképvázlat forrása: <http://d-maps.com>)

1. Karikázza be a térképvázlaton azt a területet, ahol a latin-amerikai banánköztársaságok találhatóak!

2. Nevezzen meg egy országot, amely ebbe az országcsoportba tartozik!

.....

3. Nevezze meg a banánköztársaságok sebezhetőségének három legfőbb okát és a következményét! Egészítse ki az alábbi vázlatot!

6 pont

b. Olvassa el az adóparadicsomokkal foglalkozó szemelvényt, és oldja meg a segítségével a feladatokat!

Az Európai Unió illetékes tanácsa felülvizsgálta és frissítette az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékét, amelyből Barbadosot törölte, a megmaradt tizenegy ország mellé pedig felvette a Dominikai Közösséget. Az uniós tanács közölte: Barbados szigetállam már a közösen kitűzött határidő előtt sikeresen végrehajtotta mindazokat a reformokat, amelyek szükségesek a jó adóügyi kormányzás uniós elveinek való megfeleléshez. A listán szereplő Vanuatu, Szamoa, az Egyesült Államok fennhatósága alatt álló Amerikai Szamoa, Trinidad és Tobago, Guam, Fiji (Fidzsi-szigetek), a Virgin-szigetek, Palau, Panama, a Seychelle-szigetek, valamint a Nagy-Britannia tengerentúli területének számító, a Kis-Antillák szigetsoporthoz tartozó Anguilla mellé felkerült a szintén a Karib-térségben található Dominikai Közösség, mert az indoklás szerint nem hajtotta végre azokat az adóreformokat, amelyekre kötelezettséget vállalt.

(a szemelvény elkészítéséhez felhasznált forrás: MTI hír, 2021. február 23.)

1. Mi jellemző az adóparadicsomokra? Válassza ki és karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- A. Az adóparadicsomok mindegyike a Csendes-óceán északi medencéjében helyezkedik el.
- B. Az adóparadicsomok az Amerikai Egyesült Államok fennhatósága alatt álló, egykori gyarmatokat foglalják magukba.
- C. Az adóparadicsomok egy része a Csendes-óceán déli medencéjében és a Karib (Antilla)-tenger térségében helyezkedik el.
- D. Európa kivételével minden kontinensen vannak adóparadicsomok, elszórtan helyezkednek el a Földön.

2. Mi alapján sorolta az Európai Unió a szemelvényben szereplő országokat az adóparadicsomok közé?

.....

3. Mit jelent az adóparadicsom kifejezés? Határozza meg a fogalmat!

.....
.....
.....

4. Miért vonzóak az adóparadicsomok a külföldi cégek számára? Írjon három okot!

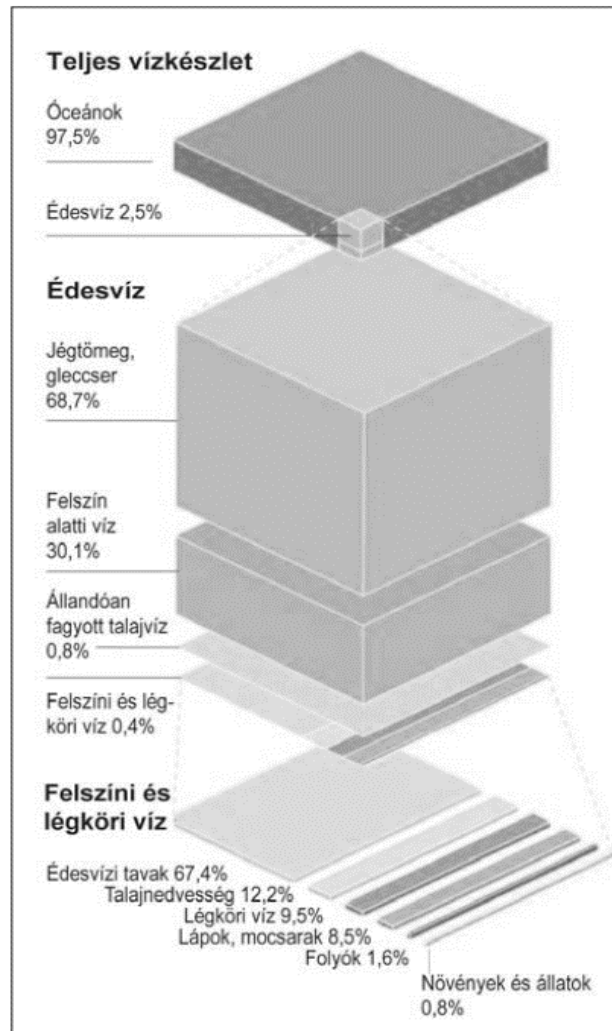
–
–
–

9 pont	
---------------	--

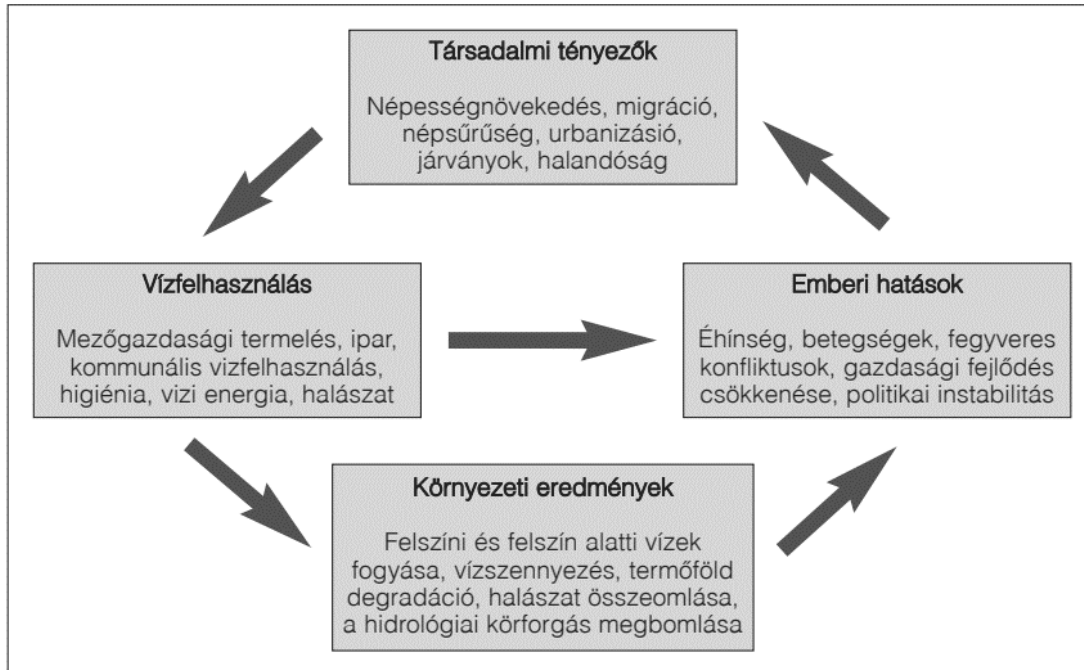
15 pont	
----------------	--

21. Az emberiség nagy része sokáig úgy gondolta, hogy a víz azon természeti erőforrások közé tartozik, amelyek korlátlan mennyiségben állnak rendelkezésre. A napjainkban jelentkező globális vízhiány azonban a Föld társadalmi-gazdasági rendszereinek működését alapjaiban veszélyezteti. Oldja meg a víz mennyiségével kapcsolatos feladatokat az ábrák segítségével!

A Föld vízkészlete

(az ábra forrása: http://www.nemzetesbiztonsag.hu/cikkek/szalkai_attila-a_vizhiany_es_tarsadalmi_kovetkezmenyei.pdf)

(az ábra forrása: http://www.nemzetesbiztonsag.hu/cikkek/szalkai_attila-a_vizhiany_es_tarsadalmi_kovetkezmenyei.pdf)

1. Melyek a napjainkban jelentkező globális édesvízhiány okai? Soroljon fel három okot!

.....

.....

.....

2. Indokolja meg, hogy miért okoz globális problémát az emberiség számára az édesvíz hiánya!

.....

.....

3. Magyarázza meg, hogy milyen összefüggés van a felszín alatti vizek szintjének magassága és az édesvízhiány között!

.....

.....

7 pont	
---------------	--

<i>A feladatlappal elérhető összes pontszám</i>	<i>200 pont</i>
--	------------------------

MEGOLDÁSOK:

Útmutató a javításhoz

Ha egy feladatnak olyan helyes megoldása is van, amely a javítási-értékelési útmutatóban nem szerepel, akkor azt el kell fogadni! Így kell eljárni a szinonim kifejezések esetében is (például: Koreai Köztársaság – Dél-Korea; rétegvulkán – sztratovulkán)!

Azoknál a feladatoknál, ahol a lehetséges helyes válaszok számánál a vizsgázó több megoldást ad meg, felesleges elemenként 1 pontot kell levonni, de az adott (rész)feladatra 0 pontnál kevesebb nem adható.

A helyesírási hibát tartalmazó, de egyértelműen értékelhető földrajzi nevek (topográfiai fogalmak) esetén jelölni kell a hibát, de ezért pontot nem kell levonni.

1.

a.

B.

1 pont

Megjegyzés: egynél több betűjel bekarikázása pontlevonással jár.

b.

1. 3490

1 pont

2. 1764

1 pont

3. B.

1 pont

4. Mert a kutatóknak a tengeri mélységet nem kellett leküzdeniük.

1 pont

5. A.

1 pont

6. A.

1 pont

Összesen 7 pont

2.

a.

Az ellipszis alakú pálya megrajzolása

1 pont

A központi csillag/Nap bejelölése és megnevezése

1 pont

Megjegyzés: pont csak akkor adható, ha a vizsgázó helyesen jelöli be és nevezi meg az égitestet.

2-2 vezérsugár berajzolása és megnevezése

2 pont

Megjegyzés: pont csak akkor adható, ha a vizsgázó helyesen rajzolja be és nevezi meg a vezérsugár-párokat.

A vezérsugár-párokhöz tartozó terület és idő feliratozása

2 pont

Megjegyzés: pont csak akkor adható, ha az idő és a terület egyaránt feliratozásra kerül.

Jelmagyarázat készítése (idő és terület 1-1 pont)

2 pont

Megjegyzés: pont csak akkor adható, ha az időre és a területre vonatkozó jelmagyarázat is helyes.

b.

(Johannes) Kepler

1 pont

Összesen 9 pont

3.

a.

E → D → A → B

1 pont

Megjegyzés: pont csak a teljes és hibátlan sorért adható.

b.

B. beírása a sziklás magasparthoz.

1 pont

C. beírása a tölcsértorkolathoz.

1 pont

D. beírása a laposparthoz/feltöltött alföldhöz.

1 pont

H. beírása a laposparthoz/feltöltött alföldhöz.

1 pont

A D. és a H. betű helye felcserélhető.

Megjegyzés: a lehetséges válaszok számánál több betű beírása pontlevonással jár.

c.

Izosztázia

1 pont

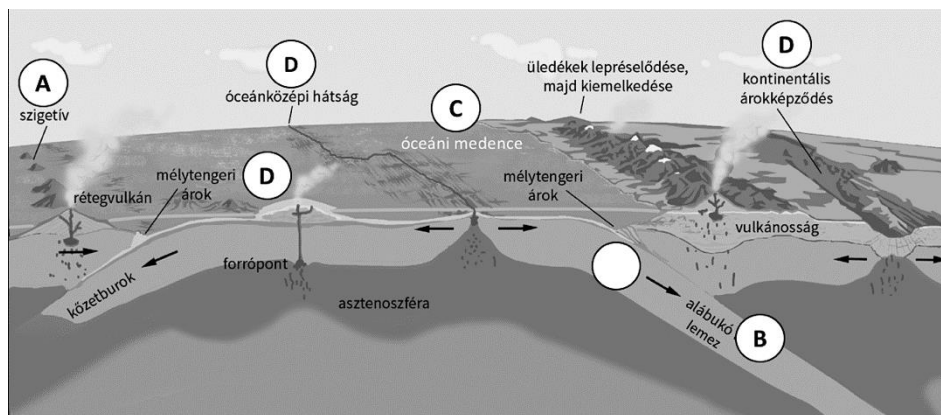
Bekarikázva: A.

1 pont

Megjegyzés: a lehetséges válaszok számánál több betű bekarikázása pontlevonással jár.

Összesen 7 pont

4.

Minden jó helyre írt betűért 1 pont jár.

Megjegyzés: a lehetségesnél több betűjel beírása pontlevonással jár.

Összesen 6 pont

5.

a.

Ciklon

1 pont

Anticiklon

1 pont

Hidegfrontot

1 pont

Kicsit hűvösebb és csapadékosabb lesz / változékonyabb lesz / megerősödik a szél

1 pont

Dél-Európában

1 pont

Megjegyzés: a másképpen megfogalmazott helyes válaszok is elfogadhatók.

b.

Aláhúzva: után 1 pont

Megjegyzés: a lehetséges válaszlehetőségnél több aláhúzása pontlevonással jár.

Bekarikázva: B. 1 pont

Megjegyzés: a lehetséges válaszlehetőségnél több bekarikázása pontlevonással jár.

Összesen 7 pont

6.

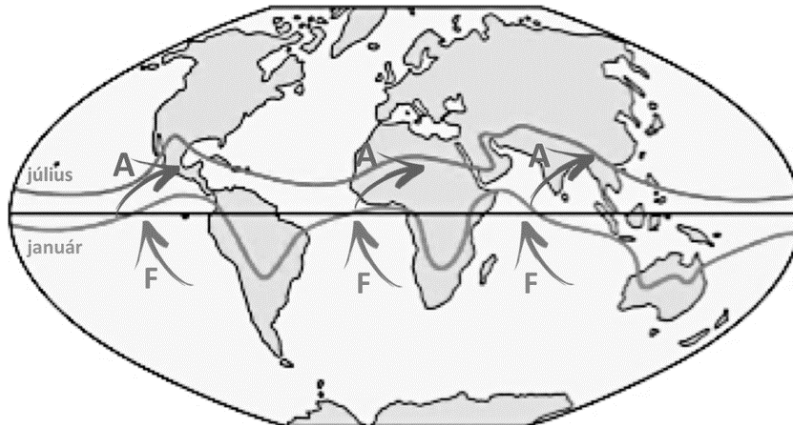
1. Berajzolva a térkép vázlatba a délkeleti passzátszél az Egyenlítőtől délre. 1 pont

2. Berajzolva a délnyugati monszunszél az Egyenlítő és a júliusi hőmérsékleti egyenlítő közé. 1 pont

3. Feliratozva a délkeleti passzátszél. 1 pont

Feliratozva a délnyugati monszunszél. 1 pont

Megjegyzés: pont csak a megfelelő területre berajzolt és megfelelő irányba mutató nyíl mellé írt betűjel esetén jár.

(az alaptérkép forrása: <http://www2.sci.u-szeged.hu/eghajlattan/h-legkor-alt-cirk-b.pdf>)

4. Besatírozva az Egyenlítő és a júliusi hőmérsékleti egyenlítő közötti szárazföldi területek. 1 pont

Összesen 5 pont

7.

1. A forró víz szétterült a víz felszínén (1 pont), a jégkockák elolvadásából származó hideg víz lesüllyedt és az edény fenekén szétterült (1 pont), majd a másik végénél felfelé emelkedett (1 pont). 3 pont

2. Általános légköri / nagy földi légköri 1 pont

Óceáni vízköri 1 pont

Megjegyzés: a szélrendszerek/szelek és a tengeráramlás nem fogadható el.

3. A felmelegedett levegőt 1 pont

A hideg víztömegeket / lehült víztömegeket / sarki jégtakarót 1 pont

Megjegyzés: a másként megfogalmazott helyes válaszok is elfogadhatók.

4. Egyenlítőnél 1 pont

Sarkköröknél / sarkkörökön belül / Északi és Déli sarkkörnél / Északi- és Déli-sarkon 1 pont

Megjegyzés: a sarkvidékeken vagy az Északi- és Déli-sarkvidékeken válasz nem elfogadható.

Összesen 9 pont

8.

a.

- A. Erdőhatár 1 pont
B. Hóhatár 1 pont
C. Fahatár 1 pont

b.

1. B. beírása a legfelső vonalra 1 pont
2. C. beírása a sarkköri övben lévő (felülről a második) karikába 1 pont

Megjegyzés: a lehetséges jó válaszok számánál több betűjel beírása pontlevonással jár.

c.

Áthúzva: D., E. 2 pont

Megjegyzés: a lehetséges jó válaszok számánál több betűjel áthúzása pontlevonással jár.

d.

1.
vályog, téglá – C., D. 2 pont
lomb, nád, szalma – A. 1 pont
fa – A., B. 2 pont
2.
mediterrán terület – B (1 pont), sarkköri öv – *nincs*, sarkvidéki öv – D (1 pont), 3 pont
átmeneti öv – C (1 pont)

Összesen 15 pont

9.

1. Iszlám 1 pont
2. Hinduizmus 1 pont
3. 4 pont

1. Róma

Megjegyzés: a Vatikán nem fogadható el.

2. Jeruzsálem

3. Mekka

4. Buddhizmus

4. Természeti vallások 1 pont

Összesen 7 pont

10.

a.

1. A) 1 pont
2. B) 1 pont
3. A) 1 pont
4. C) 1 pont

b.

1. alvótelepülés 1 pont
2. bolygóváros 1 pont
3. urbanizáció 1 pont

Összesen 7 pont

11.

- a. Valamely ország törvényes fizetőeszköze. 1 pont
b. Eurót 1 pont
c. 2021. június 7-én 1 pont

Megjegyzés: A dátum más formában is elfogadható.

- d. 4 pont

A tanuló azonosítja, hogy az angol fontról (GBP) van szó (1 pont).

A tanuló kiszámolja, hogy a 2021. június 10-i tranzakcióhoz 80 200 Ft-ra volt szükségünk (1 pont).

$$200 \times 401,00 = 80\,200 \text{ Ft}$$

A tanuló megtalálja a 2021 júniusában esedékes legmagasabb árfolyamot (2021. június 18.: 414,05 Ft), majd kiszámolja, hogy 200 egységnyi font vásárlásához aznap mennyi Ft-ra lett volna szükség (1 pont).

$$200 \times 414,05 = 82\,810 \text{ Ft}$$

A tanuló kiszámolja a két összeg különbségét (1 pont).

$$82\,810 - 80\,200 = 2\,610 \text{ Ft}$$

A keletkező veszteség: 2 610 Ft

Összesen 7 pont

12.

a.

A helyes sorrendek:

A hitelt sikeresen felhasználó ország

Súlyosan eladósodott ország

2 pont

B
E
D
G
A
F

B
E
C
H
I
J

Mindkét ország példájára 1-1 pont adható.

b.

1. Gazdasági visszaesés (recesszió) következik be az országban vagy a nemzetközi gazdaságban / romlanak az adott ország cserearány mutatói / hirtelen bekövetkező, nem várt esemény (pl. természeti katasztrófa vagy járvány) nehezíti a gazdasági helyzetet az országban 3 pont

Bármely más, földrajzi szempontból helyes példa is elfogadható.

2. Mérlegtöbblet / államháztartási (kötségvetési) többlet / szufficit 1 pont

3. A cserearány romlása azt jelenti, hogy az adott országban az import árak növekedése nagyobb, mint az export áraké. 1 pont

Összesen 7 pont

13.

a.

- A. Összekötőkapocs Európa különböző részei között / jelentős tranzitforgalom (átmenőforgalom) 1 pont
- B. Gyógyturizmus / turizmus fejlődése / ivóvízellátás 1 pont
- C. Jó minőségű talajok (1 pont) + viszonylag kedvező éghajlati adottságok (1 pont) 2 pont
- D. Tőkebefektetés / vállalatok megtelepedése 1 pont
- E. Importkényszer / az ország behozatalra szorul 1 pont
- F. Idős korcsoportok arányának növekedése 1 pont
- G. Árvízvesztély növekedése / vízszennyezés fokozódása 1 pont

Megjegyzés: a másképpen megfogalmazott vagy bármely más helyes válasz is elfogadható, ha fennáll a logikai kapcsolat.

b.

1. – A., 2. – F., 4. – C., D., G., 5. – B., E., H. 8 pont
- Minden megfelelő helyre beírt betűjelért 1 pont adható.*

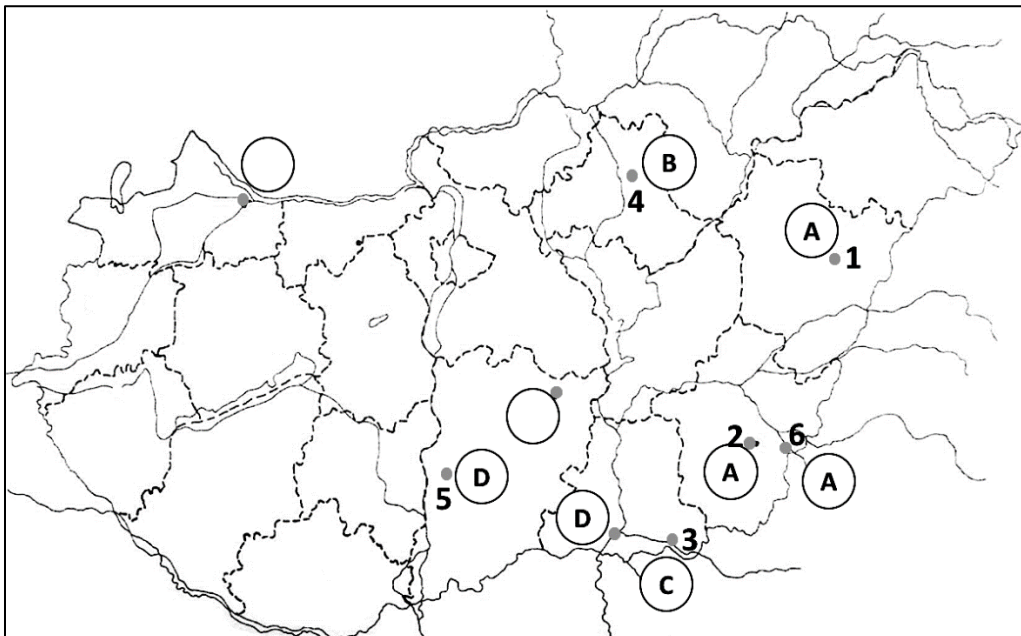
Összesen 16 pont

14.

a.

1. Debrecen, 2. Békéscsaba, 3. Makó, 4. Eger, 5. Kalocsa, 6. Gyula 6 pont
- Minden helyes válasz 1 pont.*

b.

7 pont

Minden jó helyre írt betűért 1 pont adható.

Megjegyzés: a hibás helyre írt, illetve a lehetséges válaszok számánál több betű beírása pontlevonással jár.

Összesen 13 pont

15.

a.

- A. Nyírség – Kiskunság: homokvidékek / homokkal borított tájak / az Alföld részterületei 1 pont
- B. Visegrádi-hegység – Börzsöny: andezitből álló hegységek / egy egykori vulkáni hegység két része / az Északi-középhegység tagjai 1 pont
- C. Hollókő – Aggteleki- és Szlovák-karsztvidék: a világörökség részei 1 pont
- D. Szelidi-tó – szegedi Fehér-tó: szikes tavak / sekély tavak / alföldi tavak / medencéjük kialakításában külső erő játszott közre 1 pont
- E. Zalakaros – Bük: fürdő-idegenforgalmi központok / a gyógyturizmus központjai / gyógyfürdőknek adnak otthont / jelentős termálvízkészlettel rendelkeznek 1 pont

Megjegyzés: bármely más, földrajzi szempontból helytálló kapcsolat megnevezése is elfogadható.

b.

- Nyírség – 13, Bük – 1, Kiskunság – 10, Börzsöny – 7, Hollókő – 8, Visegrádi-hegység – 6, Szelidi-tó – 16, Zalakaros – 3, szegedi Fehér-tó – 14, Aggteleki- és Szlovák-karsztvidék – 9 10 pont
- Minden helyes szám 1 pont.*

Összesen 15 pont

16.

a.

1. 4 pont
- A. Rajna
- B. Ardennek
- C. Ruhr-vidék
- D. Holland-mélyföld
- Minden helyes válasz 1 pont.*
2. Variszkuszi-hegységrendszer 1 pont
3. Óidőben 1 pont
4. Luxemburg 1 pont

b.

1. Brüsszel 8 pont
2. Köln
3. Amszterdam
4. Frankfurt am Main
5. Rotterdam
6. Antwerpen
7. Dortmund
8. Strasbourg
- Minden helyes válasz 1 pont.*

Összesen 15 pont

17.

1. Gazdasági szerkezetváltás	1 pont
2. Foglalkozási átrétegződés	1 pont
3.	4 pont
N	
H	
I	
I	

A lehetséges válaszok számánál több betűjel beírása pontlevonással jár.

Összesen 6 pont

18.

1. Szerbia, Horvátország, Szlovénia	2 pont
<i>Bármely ország megnevezése esetén jár pont, de 2 pontnál több nem adható.</i>	
2. Koszovó, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Szerbia	2 pont
<i>Bármely ország megnevezése esetén jár pont, de 2 pontnál több nem adható.</i>	
3. Szlovénia, Horvátország	2 pont
<i>A lehetséges válaszok számánál több ország megnevezése pontlevonással jár.</i>	
4. Szerbia, Montenegró, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Koszovó, Horvátország	2 pont
<i>Bármely ország megnevezése esetén jár pont, de 2 pontnál több nem adható.</i>	
5. Etnikai különbségek	1 pont

Összesen 9 pont

19.

a.

A. Vancouver	1 pont
B. Los Angeles	1 pont
C. Mexikóváros	1 pont
D. Houston	1 pont
E. Chicago	1 pont
F. Hudson-öböl	1 pont
G. Montréal	1 pont
H. Toronto	1 pont
I. Miami	1 pont

b.

Amerikai Egyesült Államok–Mexikó–Kanada Egyezmény / USMCA	1 pont
A szabadkereskedelmi övezetek közé	1 pont

Összesen 11 pont

20.

a.

1. Bekarikázva: a közép-amerikai földhíd és az Antillák szigetcsoportja	1 pont
2. Costa Rica / Dominikai Köztársaság	1 pont
- Megjegyzés: bármely más helyes példa is elfogadható.*

3. Okai: egyoldalú gazdasági szerkezet (1 pont), monokultúras termelés (1 pont), torzult társadalmi berendezkedés (1 pont). Következménye: jelentős függőség a világgazdasági folyamatoktól / kiszolgáltatottság a világpiaci árak változásának (1 pont)

Megjegyzés: bármely más helyes ok és következmény is elfogadható.

b.

1. C. 1 pont

Megjegyzés: a lehetséges jó válaszok számánál több betűjel bekarikázása pontlevonással jár.

2. Az alapján, hogy az adózás terén együttműködnek-e az Európai Unióval / megfelelnek-e az Európai Unió adózási elveinek. 1 pont

3. Olyan ország vagy független igazgatású terület (1 pont), amely nagyon alacsony adókulcsokat alkalmaz (1 pont), vagy egyáltalán nem vet ki adót (1 pont) a területén letelepedett külföldi személyekre, illetve az ott működő külföldi cégekre (1 pont). 4 pont

4. Kedvező adózási feltételeket nyújtanak; laza pénzügyi ellenőrzést folytatnak; titoktartást biztosítanak; alacsony bérű, de szakképzett munkaerővel rendelkeznek; területükön könnyen regisztrálhatók hajók és repülőgépek, a cégek tőzsdei bejegyzése egyszerű. 3 pont

Megjegyzés: bármelyik említéséért 1-1 pont adható. Bármely más, földrajzi szempontú helyes válasz is elfogadható.

Összesen 15 pont

21.

1. Népeség-növekedés, urbanizáció, a mezőgazdaság növekvő vízfelhasználása 3 pont
Bármely más, földrajzi szempontból helyes válasz is elfogadható.

2. Azért, mert a Föld teljes vízkészletének csak igen kis százaléka édesvíz (1 pont), emberi fogyasztásra pedig csak ez a víztípus alkalmas (1 pont). 2 pont

Bármely más, földrajzi szempontból helyes válasz is elfogadható.

3. Az édesvízhiány enyhítésére az emberiség egyre inkább a felszín alatti vízkészleteket használja fel (1 pont), amelynek következtében azok szintje csökken (1 pont). 2 pont

Összesen 7 pont

A feladatlappal elérhető összes pontszám 200 pont